

Route rondwandeling rechts Begraafplaats Oud Eik en Duinen

U loopt de oprijlaan op **richting de aula**, voorbij het infobord gaat u **rechts** het trappetje op, u komt op het Walnootpad. Voor de waterkraan **rechts** het grindpad op, **het 4^e graf: A-2722 Mr. Hendrik Pieter Marchant, 1869-1956**

Hendrik Pieter Marchant was de militante fractievoorzitter van de vrijzinnig-democraten, die felle aanvallen op zijn tegenstanders niet schuwde. Hij kwam met een spellingsvoorstel (spelling-Marchant). Hij trad af vanwege het bekend worden van zijn heimelijke overgang naar het katholicisme.

U **keert terug** naar het Walnootpad en u gaat **linksaf** het Vleugelnootpad op. U loopt dit pad af tot in de bocht en u gaat hier **rechtsaf** (=Elzenpad, staat geen naambordje), **het 3e graf rechts is van de oud burgemeester van 's-Gravenhage: A-2817, Monchy de, Salomon Jean René, 1880-1961**

Salomon Jean René was burgemeester van Den Haag van 1934 tot 1947. Hij heeft in 1937 het huwelijk gesloten tussen Juliana en Bernhard.

U **vervolgt** het Elzenpad, in het 3e blok graven aan uw linkerhand bevindt zich **het graf: KD1129, Abraham Kuyper (politicus, theoloog)**

Abraham Kuyper was minister-president van 1901 tot 1905, oprichter van de Anti Revolutionaire Partij en stichter en hoogleraar van de Vrije Universiteit. De financiering van de Vrije Universiteit was een onderwerp van politieke twisten: in de geschiedenis staat dit ook bekend als de Schoolstrijd.

U gaat direct het **1^e pad naar links, 1^e graf links: KD1130 C.J. Snijders, 1852-1939**

C.J. Snijders werd in 1914 opperbevelhebber van Land- en Zeemacht.

3 graven verder is **het graf: KD1133, Goeman Borgesius, Hendrik, 1847-1917**

Hendrik Goeman Borgesius was politicus, onderwijzer en hoofdredacteur van dagblad "het Vaderland". Als minister van Binnenlandse Zaken bracht hij o.a. de Woningwet en de Gezondheidswet tot stand.

U **vervolgt** het (grind)pad en u steekt de Wilgenlaan over. U komt op de Mientlaan, hier gaat u **rechtsaf**. Voorbij de waterkraan **rechts** het grindpad op, **het 2^e graf rechts: 1-2084 Mr. Ferdinand Bordewijk: 1884-1965**

Mr. Ferdinand Bordewijk was advocaat en letterkundige begraven. In gedichten verwijst hij naar Oud Eik en Duinen. Tevens had hij zitting in de straatnamencommissie en in samenspel met hem kwamen de Haagse wijken aan straten die eindigen op 'zijde', 'zicht', 'rade' en 'stede'.

U **keert terug** naar de Mientlaan, **rechtsaf, het 1e pad links**. U komt op de Beukenlaan, recht door het grindpaadje op, is **het graf: 1-2267, Theo van Hoyjtema (Hoytema), 1863-1917**

Theo van Hoyjtema was schilder, tekenaar en lithograaf. Werd één van de belangrijkste lithograven van zijn tijd. >>>

Oud Eik en Duinen

Onderdeel van **Monuta**

U **keert terug** naar de Beukenlaan u gaat hier **rechtsaf**, het **6e pad links**, voor u is het monument met de treurende vrouw en bevindt u zich bij **het graf: KD 956, Bernard J. Blommers, 1845-1914**

Bernard J. Blommers was prominent schilder van de Haagse School. Hij kreeg zijn opleiding in Den Haag en onderging de invloed van Jozef Israëls en Jacob Maris. Hij schilderde 'Boeren in Brabant' en 'Visseren in Katwijk en Scheveningen' met een accent op de zonnige kant van het leven. Blommers genoot van grote populariteit in het buitenland.

U **keert terug** naar de Beukenlaan en gaat **links**, het **4^e graf links**, is **het graf: KD951, Willem Maris, 1844-1910 (= grafzerk met de naam Monsanto.)**

Willem Maris was schilder van de Haagse School. Karakteristiek zijn de zonovergoten landschappen met koeien, slootoevers en eenden. Een veel citeerde uitspraak van hem is: "Ik schilder geen koeien maar licht".

U **vervolgt** de Beukenlaan tot de Aulalaan **rechts**, u gaat hier **linksaf**. U gaat **rechtsaf**, de Hemelboomlaan in. U ziet aan uw **linkerhand het urnengraf: UM16, Louis Couperus (10-6-1863 / 16-7-1923; romanschrijver.**

In 1891 trad Louis Couperus in het huwelijk met zijn nicht Elisabeth Wilhelmina Johanna Baud (30-10-1867). Op 4 juni 1923 wordt hij benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. Op 16 juli overlijdt Louis Couperus aan een longvliesontsteking en bloedvergiftiging. Louis Couperus liet zich als één van de weinigen cremieren op Begraafplaats & Crematorium Westerveld te Driehuis. Zijn as werd enige tijd later op Oud Eik en Duinen bijgezet in een monument dat de vorm heeft van een afgebroken zuil. Deze gedenksteen drukt het verdriet om het afgebroken leven uit.

Hier **vervolgt** u de Hemelboomlaan, u passeert aan uw linkerkant 4 graven met grote kruizen als monument. In de **7^e rij links** voorbij het laatste kruis, **4^e graf (1-497) is het graf: 1-497 van Mark Prager Lindo, 1819-1877. U herkent het graf aan de lauwertakken.**

Mark Prager Lindo was een uit Engeland afkomstige schrijver van moralistisch-humoristische vertellingen en beschouwingen. Hij publiceerde onder het pseudoniem Den Ouden Heer Smitd en richtte in 1855 'De Nederlandsche Spectator' op. Zijn zoon was directeur van de gemeentewerken. Hij liet de tweede haven in Scheveningen uitgraven en het zand storten in Scheveningen (Lindoduin). Hij is overleden aan de mazelen.

Terug op de Hemelboomlaan **links** en gaat u **rechtsaf** de Oudeweg op, **links** het **2^e pad**. U loopt dit paadje **tot het 18^e graf**, rechts achter het familiegraf, van de familie van der Wal, is **het graf: 1-930, Jkvr. S.K. de Bronovo: 1817-1887**

Jkvr. S.K. de Bronovo stichtte in 1865, en leidde vervolgens een bescheiden protestants opleidingsinstituut voor verpleegsters in de Kazernestraat, dat bekend werd als de "'s Gravenhaagsche Diaconessen-inrichting". De instelling verhuisde in 1878 naar de Laan van Meerdervoort en groeide uit tot een volwaardig ziekenhuis, dat later de naam van de oprichtster kreeg. In 1932 verhuisde het naar de Bronovolaan.

Terug op de Oudeweg steekt u de Mientlaan over, **rechtdoor** het grindpad op, **het 1^e paadje** en het **7^e graf links: 1-1502, Jonkheer A.F. de Savornin Lohman; overleden in 1966**

Jonkheer A.F. de Savornin Lohman was politicus en lid van de Tweede Kamer voor de Anti Revolutionaire Partij. Nadat hij in 1896 ontslag nam als hoogleraar van >>>

Oud Eik en Duinen

Onderdeel van **Monuta**

de Vrije Universiteit en voorman werd van de afgescheidenen die zich Vrij Anti Revolutionairen noemden, vormde hij in 1908, met nog een aantal dissidenten, een nieuwe groepering onder de naam Christelijk Historische Unie.

Hier ziet u ook het **urnengraf** met de koepel van de familie Hekmeijer: **L.E. Hekmeijer, officier: overleden in 1903**

Als overtuigd aanhanger van de crematie-beweging is het lichaam van L.E. Hekmeijer in Berlijn verast. Zijn as is bewaard in een monument dat in de tuin van zijn landgoed te Voorburg was neergezet. Toen zijn vrouw in 1922 overleed werd het monument (overeenkomstig het testament van Hekmeijer) aangeboden aan de gemeente Voorburg. Nadat deze gemeente het monument weigerde (crematie was nog bij lange na niet ingeburgerd) is het monument op Oud Eik en Duinen geplaatst.

U **keert terug** naar de Mientlaan, **rechtsaf**, u **steekt** de Bronovolaan over, **1e pad naar rechts**. **Links op de hoek is het graf: KD1350. Jhr. Mr. B.C. de Jonge: 1875-1958**

Jhr. Mr. B.C. de Jonge maakte eerst carrière als departementsambtenaar, was in 1917-1918 minister van Oorlog, in 1918-1930 directeur resp. commissaris van de Bataafsche Petroleum Maatschappij en in 1931-1936 gouverneur-generaal van Nederlands-Indië. De Jonge was een conservatieve aristocraat, die in Indië krachtig optrad tegen de inlandse oppositie.

U **vervolgt** dit pad naar **rechts**, u ziet voor u **het graf: A-1690 van Prins Ernst Ashwin G.H.C.I. zur Lippe-Biesterfeld**

U **keert terug** naar de Bronovolaan en gaat hier **linksaf** en direct weer **links** het pad op. **Het 9^e graf in de rij is het graf: A-2871 Prof. Pieter Sjoerds Gerbrandy: overleden 7 september 1961**
Prof. Gerbrandy was politicus en gereformeerd.

Hij was minister-president van de Nederlandse regering in ballingschap tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Daarnaast is het graf: A-2872, J. de Slegte: overleden 4 december 1961

J. de Slegte was boekhandelaar en oprichter van de bekende winkelketen waarin uitgeversrestanten worden verkocht.

U **vervolgt** het pad, het **9^e pad** na het graf van J. de Slegte, **3^e graf links** bevindt zich **het graf: Hendrik Willem Tilanus: 1884-1966**

Hendrik Willem Tilanus was een Nederlands politicus die voornamelijk bekendheid verwierf als voorman van de Christelijk-Historische Unie (CHU). Gedurende de Tweede Wereldoorlog zat Tilanus van 1940 tot 1944 als gijzelaar in concentratiekampen. Na de oorlog richtte hij de CHU opnieuw op en voorkwam later een fusie met de ARP.

U **vervolgt** het paadje en u komt op de Mientlaan, hier gaat u **linksaf**. U gaat het **4^e paadje rechts** in, het **4e graf links: 2-3218, Jenny J. Gilliams: 1892-1927**

Jenny J. Gilliams speelde in 1914-1918 als Belgische oorlogsvluchteling in Nederlandse cabaretgroepen en vanaf 1919 met Pisuise, met wie ze een verhouding kreeg en in 1927 trouwde. Ze werd in november 1927 samen met Pisuise doodgeschoten door een jaloerse ex-minnaar en collega, die daarna de hand aan zichzelf sloeg. Pisuise en Gilliams liggen naast elkaar begraven.

Daarnaast is het graf: 1-3217 S. de Jong (Fie Carelsen): 1890-1975

S. de Jong was een Nederlandse actrice, bekend onder de artiestennaam Fie Carelsen. Ze trad aanvankelijk op met cabaretier Pisuise, met wie ze in 1913-1920 ook getrouwd was. >>>

Oud Eik en Duinen

Onderdeel van **Monuta**

Speelde verder o.a. in de gezelschappen van Royaards en Verkade. Ze werd gewaardeerd om haar natuurlijke spel en was in 1948-1958 verbonden aan de Haagse Comedie.

U **keert terug** naar de Mientlaan en gaat **linksaf**. Bij het **8^e pad links** aan uw linkerhand, ligt in het **2^e graf rechts: 1-2948 Anrooij van, Peter Gijsbert**

Geboren op 13 oktober 1879 te Zaltbommel, overleden op 31 december 1954 te 's-Gravenhage. Hij was componist, dirigent en violist.

U **keert terug** naar de Mientlaan, u gaat **linksaf** naar het pad achteraan de begraafplaats. U gaat hier **linksaf** en loopt tot de Platanenlaan, **2^e pad aan uw linkerhand, 2^e graf links: 2-1818, Bisschop Richard**

Geboren 21 juni 1849, overleden 22 maart 1926. Hij was schilder en echtgenoot van Suzanne Robertson.

U **keert terug** naar de Platanenlaan en u gaat **linksaf**, richting Bronovolaan, **4^e pad** voor de Bronovolaan aan uw rechterhand, **2^e graf links is het graf: 2-392, Wijsmuller Robert**

Geboren 23 juli 1940, overleden 4 september 2001. Hij was zakenman en filmdistributeur.

U **loopt door** naar de Bronovolaan en u gaat hier **linksaf**. Daarna **rechtsaf** de Kastanjelaan op, **1^e pad rechts, 4^e graf rechts: 1-1195, Tobias M.C. Asser: 1838-1913**

Tobias M.C. Asser was als jurist vermaard op het gebied van het internationale recht. Hij werd president van de Eerste Vredesconferentie in 1899, speelde daar een rol bij de totstandkoming van het Permanent Hof van Arbitrage en kreeg daarvoor in 1911 de Nobelprijs. Hij was ook naamgever van het in internationaal recht gespecialiseerde T.M.C.

Asser Instituut te Den Haag. Hij werd in 1904 benoemd tot minister van Staat.

U **keert terug** naar de Kastanjelaan, gaat **rechtsaf** en direct weer **rechts** het paadje in. In het **midden** van deze rij bevindt zich het **graf: 1-1261, Jonkvrouwe Catharina Anna Maria de Savornin Lohman 1868-1030**

Jonkvrouwe de Savornin Lohman was een feministisch romanschrijfster en publiciste. Ze schreef o.a. literaire kritieken voor 'De Telegraaf' en was jarenlang redactrice van het damesblad 'De Hollands Lelie.'

U **keert terug** naar de Kastanjelaan. Aan uw **linkerhand** ziet u het **hoge grafmonument: 1-1147 van Cornelis Eliza van Koetsveld: 1807-1893**

Cornelis Eliza van Koetsveld was een predikant met vruchtbare pen: hij schreef v.a. 1838 stichtelijke en theologische werken, kindervertellingen en preken. Sinds 1849 was hij predikant in Den Haag en vanaf 1878 was hij ook hofpredikant. Hij was betrokken bij de begrafenissen van tien leden van het Koninklijk Huis. Er waren duizenden belangstellenden bij zijn uitvaart.

U gaat vanaf hier het **1^e paadje rechts** in. Het **13^e graf aan uw linkerhand is graf: KD690, Jhr Mr Frans Beelaerts van Blokland (21-1-1872 / 27-3-1956)**

Jhr Mr Frans Beelaerts van Blokland was in zijn tijd een zeer bekende Nederlander. Bij het grote publiek werd hij voor het eerst bekend in 1923, toen Koningin Wilhelmina hem tot kabinetsformateur benoemde. In 1927 werd Beelaerts benoemd tot Minister van Buitenlandse Zaken. Koningin Wilhelmina gaf hem de opdracht om een echtgenoot voor haar dochter Juliana te zoeken. Bij het huwelijk in 1937 tussen Prinses Juliana en Prins Bernhard in 's-Gravenhage was Beelaerts één van de getuigen. >>>

Oud Eik en Duinen

Onderdeel van **Monuta**

Op 7 februari 1956 installeerde hij de toen net achttien jaar oud geworden Prinses Beatrix nog als lid van de Raad van State. Zeven weken later overleed hij op 84-jarige leeftijd maar nog steeds in functie.

U **keert terug** naar de Kastanjelaan en gaat **rechtsaf** naar de Oudeweg. Hier gaat u **rechtsaf**, dan **linksaf** de Lommerlaan op. Voor het dragershuisje gaat u **rechtsaf** het geasfalteerde pad op, **3^e graf rechts** bevindt zich het graf: 1-386 Pieter Caland (1827-1902)

Pieter Caland was de ontwerper van de Nieuwe Waterweg. Hij was ook de geestelijke vader van de verbetering van de bereikbaarheid van Rotterdam.

U gaat naar **links** en direct voor u ziet u **het grafmonument van de familie Hoek: Familiegraf Hoek: 1853-1868**

Het Familiegraf Hoek is het graf van de overleden zusters Hoek, slachtoffers van de gevreesde infectieziekte tuberculose. Naast deze dochters had Hoek (arts) vanaf 1834 ook nog twee zoons, een kleinkind en zijn vrouw hier ten grave gedragen.

U **loopt langs** het hekje en **recht** voor u is **het graf: KD402 H.W. Mesdag: overleden in 1915**

H.W. Mesdag was kunstschilder. Zijn bekendste werk is het Panorama van Scheveningen, dat hij samen met zijn vrouw in 1880 schilderde. Dit werk is te bezichtigen in het Museum Panaroma van Mesdag in Den Haag.

U **keert terug** naar de Lommerlaan en van daar naar de **uitgang** van de begraafplaats.

Einde wandeling

De begraafplaats is toegankelijk via het kleine toegangshek aan de Laan van Eik en Duinen, tussen zonsopgang en zonsondergang.

Begraafplaats Oud Eik en Duinen

Laan van Eik en Duinen 40
2564 GT Den Haag
070 - 447 00 00
oudeikenduinen@monuta.nl
www.oudeikenduinen.nl